

Dosarul nr. 3r-188/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: P. Harmaniuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, S. Gîrbu, L. Bulgac)

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Romanova Tatiana reprezentată de avocatul
Cauș Miroslav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Romanova
Tatiana împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului
Chișinău, intervenienți accesorii Nenescu Victor și Nenescu Alexandra cu privire
la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea apelantei Romanova Tatiana privind repunerea în termenul de
declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel ca fiind depusă peste
termenul legal,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2017 Romanova Tatiana a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău,
intervenienți accesorii Nenescu Victor și Nenescu Alexandra cu privire la
contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,
cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată.

La 17 mai 2018 Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav, a
declarat apel împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Buiucani.

Prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă
cererea apelantei Romanova Tatiana privind repunerea în termenul de declarare a
apelului și a fost restituită cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal.

La data de 01 august 2018, prin intermediul poștei electronice, Romanova
Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav, a declarat recurs împotriva
încheierii din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată,
considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate normele de
drept procedural, iar concluziile expuse în încheiere contravin circumstanțelor
cauzei și probelor din dosar.

A relatat că, la pronunțarea hotărârii primei instanțe, reclamanta și avocatul acesteia nu au fost prezenți, iar cu hotărârea pronunțată avocatul a luat cunoștință în data de 15 mai 2018.

A menționat că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că avizul poștal privind recepționarea dispozitivului hotărârii nu a fost primit de către avocat, dar de către o altă persoană, vina aparținând curierului poștal.

Prin urmare, a explicat că a fost în imposibilitate obiectivă de a declara apelul în termenul legal.

A mai susținut că, instanța de apel neîntemeiat a examinat cererea de repunere a apelului în termen în lipsa participanților la proces făcând referire la art. 369 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, în vigoare din 01 iunie 2018, deoarece în cazul dat, cererea privind repunerea în termen a fost depusă până la introducerea modificărilor, cu solicitarea de a se prezenta la examinarea acesteia.

Recurenta Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav, a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi încheieri prin care să fie dispusă repunerea apelului în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 iunie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă și avocatul acesteia, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 01 august 2018, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Alineatul (3) al aceluiași articol, prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 13 martie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Romanova Tatiana împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Nenescu Victor și Nenescu Alexandra cu privire la contestarea actului administrativ (f.d.150).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 martie 2018, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii, Romanova Tatiana și reprezentantul acesteia Cauș Miroslav, nu au fost prezenți (f.d. 148-149).

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Instanța de recurs constată că, la 13 martie 2018 în adresa participanților la proces a fost expediată copia hotărârii pronunțate în cauză.

Astfel, potrivit avizului de recepție a scrisorii recomandate rezultă că hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, fiind expediată la adresa indicată în mandatul avocatului Cauș Miroslav, a fost recepționată la 26 martie 2018 (f.d.157).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 14 martie 2018, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate, expirând la 12 aprilie 2018, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului.

În acest context, instanța de recurs notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 Cod de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Actele cauzei atestă că, Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav, a contestat cu apel hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, la data de 17 mai 2018, solicitând concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că la examinarea cauzei și pronunțarea hotărârii primei instanțe nu au fost prezenți, iar despre existența hotărârii avocatul a aflat la 15 mai 2018.

În acest sens, art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel prin încheierea din 14 iunie 2018, întemeiată a

respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Astfel, argumentul precum că atât Romanova Tatiana, cât și reprezentantul acesteia avocatul Cauș Miroslav, nu au participat la examinarea cauzei în prima instanță și nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii, nu poate fi reținut ca întemeiat.

Sub acest aspect, instanța de recurs menționează că, la materialele dosarului este anexat avizul de recepție a scrisorii recomandate privind citarea avocatului Cauș Miroslav pentru ședința din 31 ianuarie 2018, precum și cererea de amânare a acestuia (f.d. 76, 79), iar în conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, nu poate fi reținut nici argumentul avocatului Cauș Miroslav referitor la faptul că, avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la materialele dosarului privind expedierea hotărârii, nu a fost semnat de către el, dar de către o altă persoană, vina aparținând curierului poștal, or, aceste circumstanțe nu pot fi imputate instanței de judecată, care a respectat dispozițiile legale ce guvernează instituția comunicării actelor de procedură.

Mai mult decât atât, instanța de recurs reiterează că termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la comunicarea acesteia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțare, în ultimul caz legea acordând posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceia ce în prezenta speță nu a fost dovedit.

Conform jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă și faptul că, Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și restituirea acestuia, fiind cert stabilit că Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav, nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest sens, nu poate fi reținut nici argumentul din cererea de recurs referitor la faptul că, instanța de apel a examinat cererea de repunere a apelului în termen în lipsa participanților la proces făcând eronat referire la art. 369 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, în vigoare din 01 iunie 2018, or, pe de altă parte actele cauzei atestă citarea părților pentru examinarea chestiunii punerii apelului pe rol, iar în conformitate cu art. 116 alin. (2) Cod de procedură civilă, neprezentarea participanților la proces nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de casare a încheierii recurate.

De altfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Romanova Tatiana reprezentată de avocatul Cauș Miroslav.

Se menține încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Romanova Tatiana împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Nenescu Victor și Nenescu Alexandra cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Tamara Chișca-Doneva